

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN  
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

**TRƯỜNG THỊ NGUYỆT ÁNH**

**SỬ DỤNG LAO ĐỘNG NỮ  
TRONG PHÁT TRIỂN KINH TẾ NÔNG THÔN  
HUYỆN ĐỒNG HỖ, TỈNH THÁI NGUYÊN**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ  
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ**

**THÁI NGUYÊN - 2013**

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN  
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

**TRƯƠNG THỊ NGUYỆT ÁNH**

**SỬ DỤNG LAO ĐỘNG NỮ  
TRONG PHÁT TRIỂN KINH TẾ NÔNG THÔN  
HUYỆN ĐỒNG HỖ, TỈNH THÁI NGUYÊN**

**Chuyên ngành: Quản lý kinh tế**

**Mã số: 60 34 04 10**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ**

**Người hướng dẫn khoa học: TS. TRẦN VĂN TÚY**

**THÁI NGUYÊN - 2013**

## **LỜI CAM ĐOAN**

Tôi xin cam đoan công trình nghiên cứu này là của riêng. Các kết quả trong luận văn là trung thực, chưa từng công bố ở bất kỳ một học vị nào khác.

Tôi xin cam đoan, mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn đã được cảm ơn và thông tin trích dẫn trong luận văn được chỉ rõ nguồn gốc.

**Tác giả luận văn**

*Trương Thị Nguyệt Ánh*

## LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành tốt luận văn thạc sĩ Quản lý kinh tế, tôi đã nhận được nhiều sự giúp đỡ của các thầy, cô giáo Trường Đại học kinh tế và Quản trị kinh doanh, các cơ quan, tổ chức huyện Đồng Hỷ, tỉnh Thái Nguyên.

Nhân dịp này tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới Ban Giám hiệu, Phòng đào tạo Sau Đại học trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh thuộc Đại học Thái Nguyên đã tạo mọi điều kiện cho tôi nghiên cứu và hoàn thành luận văn. Đặc biệt xin cảm ơn TS. Trần Văn Túy đã tận tình chỉ bảo, giúp đỡ cùng các thầy cô đã đóng góp những ý kiến quý báu cho tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn Sở LĐ-TBXH, Hội Liên hiệp phụ nữ, Cục Thống kê tỉnh Thái Nguyên, Ủy ban nhân dân, Phòng Thống kê, Hội Liên hiệp phụ nữ huyện Đồng Hỷ, Ủy ban nhân dân ba xã đã tạo điều kiện thuận lợi giúp tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn cơ quan, bạn bè, đồng nghiệp cùng gia đình đã động viên, giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn.

Trân trọng cảm ơn!

**Tác giả luận văn**

***Trương Thị Nguyệt Ánh***

## MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT.....	viii
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	ix
DANH MỤC BIỂU ĐỒ.....	xi
<b>MỞ ĐẦU.....</b>	<b>1</b>
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	1
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Kết cấu của luận văn.....	2
<b>Chương 1: LAO ĐỘNG NỮ VỚI VẤN ĐỀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ</b>	
<b>NÔNG THÔN Ở NƯỚC TA.....</b>	<b>3</b>
1.1. Những lý luận cơ bản về lao động nữ với phát triển kinh tế nông thôn.....	3
1.1.1. Những lý luận chung về giới.....	3
1.1.1.1. Một số khái niệm.....	3
1.1.1.2. Sự khác biệt về giới.....	4
1.1.2. Vị trí, vai trò của lao động nữ trong phát triển kinh tế - xã hội.....	5
1.1.2.1. Vị trí của lao động nữ trong gia đình và xã hội.....	5
1.1.2.2. Vai trò lao động trong phát triển kinh tế - xã hội.....	7
1.1.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến lao động nữ trong phát triển kinh tế nông thôn.....	9
1.1.3.1. Một số quan niệm, phong tục, tập quán ở Đông Nam Á và nước ta ...	9
1.1.3.2. Hạn chế của lao động nữ về trình độ học vấn, chuyên môn, khoa học kỹ thuật của lao động nữ.....	9
1.1.3.3. Yếu tố về sức khỏe ảnh hưởng tới khả năng tiếp nhận thông tin ..	10
1.1.3.4. Điều kiện tiếp cận vốn đầu tư.....	11

1.1.3.5. Một số yếu tố về chủ quan .....	11
1.2. Các chính sách về lao động nữ trong phát triển nông thôn.....	12
1.2.1. Kinh nghiệm sử dụng lao động nữ nông thôn ở một số quốc gia .....	12
1.2.2. Thực trạng về vai trò của lao động nữ nông thôn Việt Nam trong phát triển kinh tế - xã hội .....	13
1.2.2.1. Thực trạng lao động nữ nông thôn Việt Nam .....	13
1.2.2.2. Sự đóng góp của lao động nữ trong phát triển kinh tế - xã hội ....	16
1.2.3. Sự quan tâm của Đảng và Nhà nước ta đối với phụ nữ .....	20
1.3. Đặc điểm lao động nữ trong nông thôn và một số vấn đề đặt ra .....	23
1.3.1. Đặc điểm lao động nữ trong nông thôn.....	23
1.3.2. Một số vấn đề đặt ra đối với lao động nữ nông thôn .....	29
1.3.2.1. Sức khỏe của lao động nữ .....	29
<b>Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU .....</b>	<b>43</b>
2.1. Các vấn đề mà đề tài cần giải quyết.....	43
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	43
2.2.1. Phương pháp chọn điểm nghiên cứu.....	43
2.2.2. Phương pháp thu nhập thông tin .....	44
2.2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin thứ cấp .....	44
2.2.2.2. Phương pháp thu thập thông tin sơ cấp.....	44
2.2.2.3. Phương pháp tổng hợp và xử lý thông tin.....	44
2.2.2.4. Phương pháp phân tích.....	44
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu phân tích .....	45
2.3.1. Các chỉ tiêu phản ánh quá trình sử dụng lao động.....	45
2.3.2. Chỉ tiêu phản ánh kết quả sản xuất của hộ.....	45
2.3.3. Các chỉ tiêu phản ánh hiệu quả sản xuất của hộ .....	46
<b>Chương 3: THỰC TRẠNG VỀ SỬ DỤNG LAO ĐỘNG NỮ NÔNG THÔN HUYỆN ĐỒNG HỖ .....</b>	<b>47</b>

3.1. Nhân tố tự nhiên, kinh tế - xã hội của huyện đồng hỷ ảnh hưởng tới lao động nữ nông thôn .....	47
3.1.1. Điều kiện tự nhiên .....	47
3.1.1.1. Vị trí địa lý .....	47
3.1.1.2. Địa hình .....	47
3.1.1.3. Đất đai và thổ nhưỡng .....	48
3.1.1.4. Điều kiện khí hậu .....	49
3.1.1.5. Thủy văn .....	49
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội .....	49
3.2. Thực trạng về sử dụng lao động nữ nông thôn huyện Đồng Hỷ .....	51
3.2.1. Tình hình lao động phân theo giới tính .....	51
3.2.2. Trình độ văn hóa và chuyên môn kỹ thuật của lao động huyện .....	52
3.2.2.1. Về trình độ văn hóa .....	52
3.2.2.2. Về trình độ chuyên môn kỹ thuật .....	54
3.2.3. Về việc làm của người lao động .....	55
3.2.3.1. Thời gian sử dụng lao động .....	55
3.2.3.2. Lao động có việc làm ở khu vực nông thôn huyện Đồng Hỷ .....	56
3.3. Lao động nữ trong các hộ điều tra .....	58
3.3.1. Lao động nữ trực tiếp tham gia sản xuất .....	58
3.3.2. Những đặc điểm của các nông hộ điều tra trong ba xã .....	60
3.3.3. Lao động nữ trong hoạt động kinh tế - xã hội .....	61
3.3.3.1. Lao động nữ trong sản xuất kinh tế .....	61
3.3.3.2. Lao động nữ trong hoạt động xã hội .....	65
3.3.3.3. Lao động nữ trong kinh tế hộ gia đình .....	67
3.3.3.4. Lao động nữ trong phân công công việc của nông hộ .....	68
3.3.3.5. Lao động nữ trong việc nắm nguồn lực của nông hộ .....	73
3.3.3.6. Lao động nữ trong việc tiếp cận thông tin .....	74

3.3.3.7. Lao động nữ trong việc quyết định sản xuất và quản lý tài chính trong gia đình các hộ.....	76
3.3.3.8. Lao động nữ trong việc tiếp cận dịch vụ y tế, giáo dục .....	78
3.3.3.9. Lao động nữ trong việc tiếp cận các nguồn vốn .....	81
3.4. Nhân tố tác động tới lao động nữ trong nông thôn huyện Đồng Hỷ ...	82
3.4.1. Nhân tố ảnh hưởng đến thu nhập của hộ nông dân.....	82
3.4.2. Nhân tố ảnh hưởng đến kiến thức kỹ thuật của hộ .....	84
3.4.3. Nhân tố ảnh hưởng đến hiệu quả đầu tư của hộ.....	88
3.5. Những khó khăn của lao động nữ trong sản xuất .....	90
3.5.1. Các loại khó khăn chung.....	90
3.5.2. Các loại khó khăn trong quá trình sản xuất.....	91
<b>Chương 4: NHỮNG GIẢI PHÁP NÂNG CAO VAI TRÒ VÀ SỬ DỤNG LAO ĐỘNG NỮ TRONG PHÁT TRIỂN KINH TẾ NÔNG THÔN CỦA HUYỆN ĐỒNG HỶ.....</b>	<b>95</b>
4.1. Quan điểm, định hướng và mục tiêu nâng cao vai trò và sử dụng lao động nữ nông thôn .....	95
4.1.1. Quan điểm, định hướng.....	95
4.1.2. Mục tiêu cụ thể.....	95
4.2. Một số giải pháp.....	96
4.2.1. Một số giải pháp chung.....	96
4.2.1.1. Giải pháp về nâng cao nhận thức của xã hội về vấn đề giới và bình đẳng giới đối với lao động nữ trong phát triển kinh tế - xã hội .....	96
4.2.1.2. Giải pháp về tạo môi trường thuận lợi để lao động nữ tiếp cận và sử dụng đối với các nguồn lực chủ yếu.....	97
4.2.2. Một số giải pháp cụ thể đối nông hộ.....	102
4.2.2.1. Giải pháp tháo gỡ khó khăn về điều kiện sản xuất của hộ.....	102
4.2.2.2. Giải pháp tháo gỡ khó khăn về hoạt động khuyến nông.....	104



4.3. Kiến nghị .....	106
<b>KẾT LUẬN</b> .....	107
<b>TÀI LIỆU THAM KHẢO</b> .....	109
<b>PHỤ LỤC</b> .....	111

## DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

ASEAN	Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á
BVTV	Bảo vệ thực vật
CMKT	Chuyên môn kỹ thuật
CN	Công nghiệp
CNKT	Công nhân kỹ thuật
CNXH	Chủ nghĩa xã hội
DN	Doanh nghiệp
HĐND	Hội đồng nhân dân
HTX	Hợp tác xã
KHHGD	Kế hoạch hóa gia đình
KT	Kỹ thuật
KT-CT-XH	Kinh tế, chính trị, xã hội
KTKS	Khai thác khoáng sản
LHPN	Liên hiệp phụ nữ
LHPNVN	Liên hiệp phụ nữ Việt Nam
NN	Nông nghiệp
NN&PTNT	Nông nghiệp và phát triển nông thôn
PTTH	Phổ thông trung học
SP	Sản phẩm
SX	Sản xuất
TBXH	Thương binh xã hội
TC-LĐ	Tổ chức lao động
THCS	Trung học cơ sở
TNCSHCM	Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh
TW	Trung ương
UBND	Ủy ban nhân dân
UNDP	Chương trình phát triển của Liên hợp quốc
VSTBPN	Vì sự tiến bộ phụ nữ